

AJANKOHTAISTA SUOMEKSI

2023-02-11

Programmanus

av Heidi Liekola

Moikka ja tervetuloa kuuntelemaan ruotsinsuomalaisille yläkoululaisille suunnattua UR:n ohjelmaa *Ajankohtaista suomeksi*. Minä olen Heidi Liekola ja tämän ohjelman teemana on Ruotsinsuomalaisten päivä seuraavin aihein:

Ruotsinsuomalaisuus näyttäytyy monipuolisena sosiaalisessa mediassa Skoonelaisnuoret pitävät vähemmistöjen merkkipäiviä tärkeinä

Ruotsinsuomalaisuus näyttäytyy monipuolisena sosiaalisessa mediassa

Vuonna 2000 ruotsinsuomalaiset tunnustettiin Ruotsissa kansalliseksi vähemmistöksi. Samalla myös suomen kieli sai aseman kansallisena vähemmistökielenä ja näin ruotsinsuomalaisten oikeudet vahvistuivat. Tutkijatohtori Tuire Liimatainen Helsingin yliopistosta huomasi väitöskirjatutkimuksessaan, että tämän päivän ruotsinsuomalaisuus on moniulotteista.

*Tutkijatohtori Tuire Liimatainen, Helsingin yliopisto
Se ydinkysymys on ollut tavallaan mulla se, että miten ruotsinsuomalaisuuteen vaikuttaa toisaalta suomalainen maahanmuuttohistoria 1900-luvulla, mutta myös sitten se kansallinen vähemmistötunnustus, minkä ruotsinsuomalaiset on saanu vuonna 2000. Ja miten tavallaan ruotsinsuomalaisuus eri tavalla kytkeytyy sekä Suomeen että Ruotsiin. Ja se just luo sitä, että ruotsinsuomalaisuus on mun mielestä todella tämmönen monimuotoinen ilmiö tänä päivänä.*

Tuire Liimatainen perehtyi tutkimuksessaan siihen, miten ruotsinsuomalaisuutta määritellään nimenomaan sosiaalisessa mediassa.

*Tutkijatohtori Tuire Liimatainen, Helsingin yliopisto
Ruotsin suomalaisuutta yhdistää ehkä sellaisessa tosi laajassa mittakaavassa jonkinlainen yhteys Suomeen ja suomalaisuuteen. Mut sit sekin, että mimmonen se on se oma subde Suomeen ja oma näkemys suomalaisuudesta, niin sekin on taas tosi vaihtelevaa ja riippuu yksilön omasta taustasta.*

näyttäytyä

visa

monipuolinen

mångsidig

tunnustaa

erkänna

kansallinen

vähemmistö

nationell minoritet

väitöskirja

doktorsavhandling

tutkimus

forskning

moniulotteinen

mångfacetterad

ydinkysymys

kärnfråga

maahanmuutto

invandring

kytkeytyä

sammankopplas,

förknippas

perehtyä

sätta sig in i något

määritellä

definiera

näkemys

Tutkimustyön aikana Liimatainen vietti useana vuonna ruotsinsuomalaisten päivää, 24 helmikuuta, seuraamalla some-keskusteluja juhlapäivästä.

Tutkijatohtori Tuire Liimatainen, Helsingin yliopisto

Yksi vuosi mä näin esimerkiksi keskustelua siitä, että... Vaikka ruotsinsuomalaisillahan on tämmönen oma epävirallinen leivos - niin oli kans keskustelua siitä, kun Suomessahan on monina juhlapyhinä omat leivokset, että pitäiskö olla semmonen leivos mistä just syödään sillon Ruotsinsuomalaisten päivänä. Se oli musta kauheen kiinnostavaa.

synsätt, åsikt
vaihteleva
varierande
epävirallinen
inofficiell
leivos
bakelse

Skoonelaisnuoret pitävät vähemmistöjen merkkipäiviä tärkeinä

Skånessa Trelleborgin kunnassa asuvat sisarukset Mea ja Liisi Lagusson näkevät ruotsinsuomalaisuuden tärkeänä osana identiteettiään.

Toimittaja Anna Tainio haastatteli lukiolaisnuoria merkkipäivästä.

Mea Lagusson

Mä en vietä sitä, mä myös unohdan, että se on olemassa.. Ehkä mä nään sen, tai äiti sanoo, tai mun vanha suomen opettaja lähettää mulle että "Hyvää ruotsinsuomalaisten päivää!" tai ehkä nään jossain mediassa, että se on se päivä, mutta mulla on usein muuta ajatuksissa, niin että... niin.

Liisi Lagusson

Mä en myöskään oikeastaan vietä sitä juuri mitenkään. Mut mä haluaisin viettää sitä vähän enemmän, tai merkata sitä enemmän. Ruotsinsuomalaisuus on osa identiteettiäni, mihin mä haluaisin laittaa enemmän painoa, joskus.

Miten sä haluaisit juhlistaa sitä?

Liisi Lagusson

Ehkä se, että söis vähän.. niinku... ruotsinsuomalaista ruokaa, mikäs nyt se olis! Et vähän niinku merkkää, että tää päivä on olemassa ja se on tärkeä osa mun identiteettiä. Et sen ei tarvi olla mitään superhienoa.

Mea Lagusson

Niin, se oli kiva kun me yläasteella, kun meillä oli suomen tunnit ja ruotsinsuomalaisten päivä lähestyi, niin me keskusteltiin ja puhuttiin tärkeistä henkilöistä ja muista, jotka ovat myös ruotsinsuomalaisia. Kyllä mun mielestä se päivä on tärkeä, se pitäis vielä olla olemassa. Se on ehkä

merkkipäivä
bemärkelsedagen
viettää
fira
olla olemassa
existera
juhlistaa
fira, hedra
tarpeellinen
nödvändig
huomioida
uppmärksamma
kohdella
behandla

vähän omaa päättää, että onko tää osa mun identiteettiä, että haluan ko mä juhliä sitä päivää...

Liisi Lagusson

Joo. Musta se on kyllä aika tarpeellinen päivä, vaikka viettäis sitä tai ei. Et se niin ku merkitsee vähän sitä, että Ruotsin kalenterissa kuitenkin niinku huomioidaan minoriteettia, ja se on musta niinku tärkeä prinsippi-juttu. Se on vaan kiva, että se on siinä.

Mea Lagusson

Niinku sanot, mehän ollaan niinku vähemmistöjä ja meitä on niinku kohdeltu huonosti historiassa. On niinku tärkeätä, että muutkin tietää, että me ollaan täällä ja meillä on oma päivä.

Musiikkia

Lopuksi musiikkia duolta Hooja, joka voitti P3 Guld -gaalassa vuoden artisti -palkinnon. Norrbottenilasduolla on suomalaisjuuria ja he käyttävät teksteissään myös suomenkielisiä sanoja. Tässä kappale *Där gäddan simmar*.

*... Dem får panik av lite snöfall
Viftar bort mycket de är skitskraj
Kiitos paljon tack thank you
Slänger skotern på skrå som grabbarna i Piteå
Brukar sitta uppe spela bingolotto.
Man måste satsa för att vinna är mitt nya motto*

Tässä kaikki tällä kertaa. Kuullaan taas!